

จิตลักษณะและสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมพอเพียงของชุมชนสุวรรณภูมิ
Psychological Trait and Situation Related to Sufficient Behavior
of Suvarnabhumi Community

สุรัชย์ ฐานสโร
Surachai Thanasaro
อาจารย์ สาขาวิชาศิลปศาสตร์ประยุกต์
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
kcsurach@kmitl.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยเพื่อศึกษาจิตลักษณะและสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมพอเพียงของประชาชนชุมชนสุวรรณภูมิ มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาลักษณะสถานการณ์ จิตลักษณะ และจิตพอเพียงที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมพอเพียง และ 2) เพื่อแสวงหาตัวแปรเชิงเหตุที่สำคัญในการทำนายพฤติกรรมพอเพียง กลุ่มตัวอย่างเป็นประชาชนจากชุมชนสุวรรณภูมิ พ.ศ. 2554 จำนวน 1,200 คน ซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบวัดชนิดมาตราประเมินรวมค่า ซึ่งประกอบด้วยตัวแปร 4 ประเภท คือ 1) จิตลักษณะ 2) ลักษณะสถานการณ์ 3) พฤติกรรมพอเพียง และ 4) จิตพอเพียง ซึ่งเป็นตัวแปรแบ่งกลุ่มย่อยในการวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสถิติสำเร็จรูป โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบ Stepwise และ Hierarchical ผลการวิจัยพบว่า

1) ลักษณะสถานการณ์ และจิตลักษณะ สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมพอประมาณ พฤติกรรมสุขภาพ พฤติกรรมซื่อสัตย์ และพฤติกรรมพลเมืองดี ในกลุ่มรวมได้ 41.7%, 43.3%, 15.8% และ 20.3% ตามลำดับ นอกจากนี้ยังร่วมกันทำนายความมีเหตุมีผล การมีภูมิคุ้มกันตน และการรับรู้คุณค่าความดี ในกลุ่มรวมได้ 20.4%, 30.4% และ 35.1% ตามลำดับ

2) จิตพอเพียงสามารถทำนายพฤติกรรมพอเพียง ได้แก่ พฤติกรรมพอประมาณ พฤติกรรมสุขภาพ พฤติกรรมซื่อสัตย์ และพฤติกรรมพลเมืองดี เพิ่มขึ้นจากลักษณะสถานการณ์ และจิตลักษณะ โดยทำนายในกลุ่มรวมเพิ่มขึ้น 3.7%, 2.4%, 5.9% และ 0.8% ตามลำดับ

คำสำคัญ : เศรษฐกิจพอเพียง พฤติกรรมพอเพียง จิตลักษณะ จิตพอเพียง ชุมชนสุวรรณภูมิ

Abstract

The research titled study on psychological trait and situation related to sufficient behavior of Suvarnabhumi Community had 2 important objectives of 1) to study situational, psychological trait, and psychological sufficient variables related to sufficient behavior, and 2) to find the important casual factors that predicted sufficient behavior. The sample group of 1,200 people of Suvarnabhumi Community in B.E. 2554 was sampling with multi-stage sampling technique. Data were collected with summated ratings measure included 4 categories of 1) psychological trait variable, 2) situational variable, 3) sufficient behavior variable, and 4) psychological sufficient variable. Data were analyzed with statistical software package with Multiple Regression with Stepwise, and Hierarchical. The results were revealed as the followings.

1) Situational variable and psychological variable were able to predict moderation behavior, health behavior, honest behavior, and good citizenship behavior as whole with 41.7%, 43.3%, 15.8% and 20.3% respectively. Moreover, these were able to predict reasoning ability, psychological immunity, and grateful attitudes as whole with 20.4%, 30.4% and 35.1% respectively.

2) Psychological sufficient variable was able to increasingly predict sufficient behaviors in moderation behavior, health behavior, honest behavior, and good citizenship behavior from situational and psychological trait variables as whole with 3.7%, 2.4%, 5.9% and 0.8% respectively.

Keywords : sufficiency economy, sufficient behavior, psychological trait, psychological sufficient, Suvarnabhumi Community

1. บทนำ

เศรษฐกิจพอเพียง (sufficiency economy) เป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำรัสแก่พสกนิกรชาวไทยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2517 จนถึงปัจจุบัน โดยทรงชี้แนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ รวมถึงการพัฒนาและบริหารประเทศของรัฐบาล โดยให้ดำเนินไปในทางสายกลาง เพื่อให้รอดพ้นและสามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ และเปลี่ยนแปลงต่างๆ [1] สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้ประมวลและบรรจพระราชมติเศรษฐกิจพอเพียงลงในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549) และฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) โดยใช้เศรษฐกิจพอเพียงดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ โดยเฉพาะยุทธศาสตร์การสร้างเสริมความเข้มแข็งของชุมชนและสังคมเพื่อให้เป็นฐานรากที่มั่นคงของประเทศ

หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สามารถนำมาเป็นหลักในการกำหนดนโยบาย และวิธีการในการดำรงประเทศ ดำรงสังคม ดำรงชุมชน ดำรงครอบครัว และดำรงชีวิตของมนุษย์แต่ละคน ในหลายฝ่ายและหลายระดับ แต่เนื่องจากหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมีความกว้างขวาง ลึกซึ้ง และมีความเป็นนามธรรมมาก จึงต้องอาศัยบุคลากรหลายฝ่าย ในการนำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับกาลเทศะต่างๆ โดยในวงการวิจัยก็มีความพยายามที่จะศึกษาหาแนวทางต่างๆ เพื่อให้ประชาชนได้ดำเนินรอยตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกันให้มาก และเหมาะสมยิ่งขึ้น ในทุกด้าน ทุกระดับ โดยให้มีการปฏิบัติอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน [2][3]

หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามพระราชดำริครอบคลุมมิติที่สำคัญ 4 ด้าน คือ มิติด้านเศรษฐกิจ มิติด้านสังคม มิติด้านวัฒนธรรม และมิติด้านจิตใจ [4] แต่อาจสังเกตได้ว่า 3 มิติแรก จะเกิดขึ้นได้ต้องอาศัยมิติด้านจิตใจของบุคคล แต่ละคนเป็นสำคัญ เมื่อบุคคลมีจิตลักษณะแบบพอเพียง ก็จะเป็นผู้มีพฤติกรรมและการดำเนินชีวิตแบบเรียบง่ายมากขึ้น ไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่นจนเกิดโทษ จึงจะทำให้ครอบครัวของตนมีความเข้มแข็ง ชุมชนของตนมีเศรษฐกิจที่เติบโตแบบพึ่งตนเองได้มากขึ้น เกิดความรับผิดชอบกลมเกลียวกัน ก่อให้เกิดความสงบสุขในสังคมได้มากอย่างแท้จริง [2] นอกจากนี้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ได้กล่าวถึงความพอเพียงว่าจะต้องประกอบด้วย 3 คุณลักษณะ คือ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล และความมีภูมิคุ้มกัน และ 2

เงื่อนไข คือ การมีคุณธรรม และการมีหลักวิชาการความรู้ ซึ่งจะนำไปสู่ความสมดุล และความพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงด้านความมีเหตุผล มีคุณธรรม จริยธรรม และภูมิคุ้มกันที่ดี

จากหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงดังกล่าว จะเห็นได้ว่าจุดเริ่มต้นที่สำคัญคือจิตใจของบุคคล การรณรงค์ให้บุคคลเป็นผู้ที่มีจิตใจเหมาะสม จะกระตุ้นและส่งเสริมให้เขามีพฤติกรรมต่างๆ ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงได้ ชุมชนโดยรอบทำอากาศยานสุวรรณภูมิเดิมเป็นชุมชนเกษตรกรรม มีวิถีชีวิตพึ่งพิงธรรมชาติ ต่อมาเมื่อเกิดทำอากาศยานสุวรรณภูมิขึ้น ชุมชนดังกล่าวก็เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านสภาพแวดล้อม สังคม และวัฒนธรรม ดังนั้นเพื่อเป็นการรองรับการขยายตัวของเมืองใหม่ ชุมชนสุวรรณภูมินับเป็นอีกกลุ่มเป้าหมายหนึ่งที่สมควรจะศึกษาพฤติกรรมและจิตพอเพียง ว่ามีสาเหตุมาจากปัจจัยอะไร แต่ละปัจจัยมีความสำคัญมากน้อยแค่ไหน และนอกจากนี้ยังศึกษาว่าจิตพอเพียงมีความสามารถในการทำนายพฤติกรรมพอเพียงมากน้อยเท่าไร ทั้งนี้ก็เพื่อทราบสาเหตุของพฤติกรรม ซึ่งจะนำไปสู่การกระตุ้นและส่งเสริมพฤติกรรม เพื่อให้ประชาชนชุมชนสุวรรณภูมิสามารถปรับตัวกับสภาพสังคมและวิถีชีวิตใหม่อย่างมีความสุขและยั่งยืน

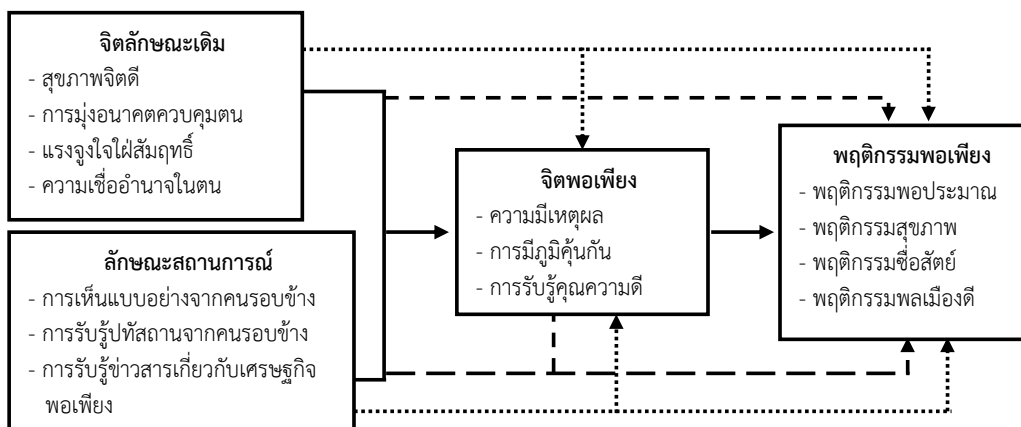
จากความสำคัญข้างต้น จึงเป็นที่มาของการวิจัยเพื่อแสวงหาปัจจัยเชิงเหตุของจิตและ/หรือพฤติกรรมพอเพียง โดยศึกษาสาเหตุภายในจิตใจและลักษณะสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับจิตและ/หรือพฤติกรรมพอเพียงของประชาชนชุมชนสุวรรณภูมิกลุ่มต่างๆ ซึ่งเอื้ออำนวยหรือขัดขวางพฤติกรรมและจิตพอเพียง ในหัวข้อ “จิตลักษณะและสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมพอเพียงของประชาชนชุมชนสุวรรณภูมิ” ซึ่ง จิตลักษณะ หรือ จิตลักษณะ ในที่นี้ หมายถึง ลักษณะทางจิตใจของบุคคล ซึ่งสะสมดำรงอยู่ภายในบุคคล ส่วนสถานการณ์ หรือ ลักษณะสถานการณ์ หมายถึง สภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่ศึกษาใกล้ตัวผู้ถูกศึกษา ทั้งนี้เพื่อที่จะทราบจิตลักษณะและสถานการณ์ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมและจิตพอเพียงของชุมชนสุวรรณภูมิ ซึ่งสามารถนำมาเป็นข้อมูลประกอบการส่งเสริมและพัฒนาชุมชนปัจจุบัน และชุมชนใหม่ ให้สามารถปรับตัวในสภาพแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลง โดยอาศัยปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการขับเคลื่อนได้ ซึ่งความรู้ที่ได้จากการศึกษาจะเป็นประโยชน์ในการเป็นข้อมูลพื้นฐานเพื่อกำหนดแนวทางในการพัฒนาพฤติกรรมพอเพียงของประชาชนชุมชนสุวรรณภูมิและ/หรือกลุ่มเป้าหมายอื่นของประเทศได้

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาลักษณะสถานการณ์ จิตลักษณะ และจิตพอเพียงที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมพอเพียงของประชาชนชุมชนสุวรรณภูมิ
- 2) เพื่อแสวงหาตัวแปรเชิงเหตุที่สำคัญในการทำนายพฤติกรรมพอเพียงของประชาชนชุมชนสุวรรณภูมิ

3. สมมุติฐานการวิจัย

- 1) ลักษณะสถานการณ์ และจิตลักษณะ สามารถร่วมกันทำนายปริมาณความแปรปรวนของคะแนนจิตและพฤติกรรม

5. ขอบเขตการวิจัย

5.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ประชาชนชุมชนโดยรอบท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ โดยแบ่งเป็น 2 เขต คือ

- 1) ชุมชนในเขตจังหวัดสมุทรปราการ ประกอบด้วย ประชาชนจากชุมชนใน อบต.ราชาเทวะ อบต.หนองปรือ อบต.บางโฉลง อบต.ศีรษะจรเข้น้อย และอบต.บางพลีใหญ่
- 2) ชุมชนในเขตกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย ประชาชนจากชุมชนในแขวงลาดกระบัง แขวงทับยาว แขวงลำปลาเทียว แขวงคลองสองต้นนุ่น และแขวงคลองสามประเวศ

กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนชุมชนโดยรอบท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ จำนวน 1,200 คน ซึ่งกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ Yamane ที่ระดับความมั่นใจ 95% และความคลาดเคลื่อน 3% ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 1,111 คน แต่ในการวิจัยนี้ผู้วิจัยปรับเปลี่ยนเป็น จำนวน 1,200 คน แล้วเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage random sampling) โดยแบ่งเป็น

พอเพียงของประชาชนชุมชนสุวรรณภูมิ ได้มากกว่าตัวแปรฝ่ายหนึ่งเพียงฝ่ายเดียว

- 2) ลักษณะสถานการณ์ จิตลักษณะ และจิตพอเพียงสามารถร่วมกันทำนายปริมาณความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมพอเพียงของประชาชนชุมชนสุวรรณภูมิ ได้มากกว่าตัวแปรฝ่ายหนึ่งเพียงฝ่ายเดียว

4. กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยเพื่อศึกษาจิตลักษณะและสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมพอเพียงของประชาชนชุมชนสุวรรณภูมิ ผู้วิจัยได้ใช้กรอบแนวความคิดในการวิจัย ดังนี้

- 1) ประชาชนจากชุมชนในเขตจังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 600 คน

- 2) ประชาชนจากชุมชนในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 600 คน

5.2 ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

1) ตัวแปรอิสระ (Independent Variables)

ตัวแปรอิสระที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มี 7 ตัวแปร ได้แก่

- (1) ตัวแปรจิตลักษณะ หมายถึง ลักษณะทางจิตใจของบุคคล ซึ่งสะสมดำรงอยู่ภายในบุคคล ประกอบด้วย 4 ตัวแปร คือ สุขภาพจิตดี การมุ่งอนาคตควบคุมตน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และความเชื่ออำนาจในตน

- (2) ตัวแปรลักษณะสถานการณ์ หมายถึง สิ่งแวดล้อมทั้งที่เป็นบุคคลและไม่ใช่มนุษย์ ทั้งใกล้ตัวและไกลตัว ทั้งที่สะสมมาในอดีตและได้รับในปัจจุบัน ซึ่งอยู่ในภาวะที่บุคคลกำลังจะมีพฤติกรรม ประกอบด้วย 3 ตัวแปร คือ การเห็นแบบอย่างจากคนรอบข้าง การรับรู้บทเรียนทางสังคม และการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง

2) ตัวแปรตาม (Dependent Variables)

พฤติกรรมพอเพียงของประชาชนชุมชนสุวรรณภูมิ ประกอบด้วย พฤติกรรมพอประมาณ พฤติกรรมสุขภาพ พฤติกรรมซื่อสัตย์ และพฤติกรรมพลเมืองดี

3) ตัวแปรประสาน (Mediating Variables)

จิตพอเพียงของประชาชนชุมชนสุวรรณภูมิ ประกอบด้วย ความมีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกันตน และการรับรู้คุณค่าชีวิต

6. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยนี้มีลักษณะของเครื่องมือ วิธีการสร้าง และหาคุณภาพของเครื่องมือ ดังนี้

6.1 ลักษณะของเครื่องมือ

1) แบบวัดกลุ่มตัวแปรจิตลักษณะ ประกอบด้วย 4 ตัวแปร มีรายละเอียดของแบบวัด ดังนี้

1.1) แบบวัดสุขภาพจิตดี เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับลักษณะทางจิตและอารมณ์ที่แสดงถึงการไม่รู้สึกรู้สีกังวลจนเกินเหตุ ไม่โกรธง่าย ไม่ตื่นตกง่าย มีสมาธิ และมีความกล้าในสิ่งที่สมควร เป็นต้น

1.2) แบบวัดลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับความสามารถคาดการณ์ไกล การเห็นความสำคัญของสิ่งที่เกิดขึ้นกับตนในอนาคต และการอดได้รอได้ของประชาชนชุมชนสุวรรณภูมิ ทั้งที่เกี่ยวกับการทำงาน สุขภาพ และการใช้เงิน

1.3) แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับความมุ่งมั่นหรือปรารถนาที่จะทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้ประสบความสำเร็จ และมีความเพียรพยายามเพื่อกระทำสิ่งนั้นให้บรรลุโดยไม่ทอดทิ้งอุปสรรคหรือสิ่งกีดขวาง พยายามฝ่าฟันให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

1.4) แบบวัดความเชื่ออำนาจในตน เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับความเชื่อว่าผลดีหรือผลเสียที่เกิดกับตนนั้น เป็นเพราะการกระทำของตนเองเป็นส่วนใหญ่ตรงข้ามกับความเชื่อเรื่องโชคเคราะห์ ความบังเอิญ หรือเกิดจากการกระทำของผู้อื่นมากกว่าที่จะเป็นผลมาจากการกระทำของตนเอง

2) แบบวัดกลุ่มตัวแปรลักษณะสถานการณ์ ประกอบด้วย 3 ตัวแปร มีรายละเอียดของแบบวัด ดังนี้

2.1) แบบวัดการเห็นแบบอย่างจากคนรอบข้าง เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับการให้ประชาชนชุมชนสุวรรณภูมิ รายงานว่าตนได้พบเห็นด้วยตนเองหรือการรับรู้ผ่านบุคคลใกล้ชิด ถึงเพื่อนบ้าน เพื่อนร่วมงาน และคนในชุมชน ที่มีการแสดงพฤติกรรมและ/หรือยกย่องคนที่ดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

2.2) แบบวัดการรับรู้ทัศนคติจากคนรอบข้าง เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับการให้ประชาชนชุมชนสุวรรณภูมิ รายงานว่ามีการรับรู้ว่าครอบครัว เพื่อนร่วมงาน ชุมชน ต้องการให้ตนปฏิบัติตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงมากน้อยเพียงใด และตนคล้อยตามบุคคลเหล่านั้นมากน้อยเพียงใด

2.3) แบบวัดการรับข่าวสารเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับการรายงานของประชาชนชุมชนสุวรรณภูมิ ว่าได้สนใจในการรับทราบข่าวสารต่างๆ เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงจากสื่อสารมวลชนประเภทโทรทัศน์ วิทยุ สิ่งพิมพ์ บุคคลใกล้ชิด และอื่นๆ มากน้อยเพียงใด

3) แบบวัดกลุ่มตัวแปรจิตพอเพียง ประกอบด้วย 3 ตัวแปร มีรายละเอียดของแบบวัด ดังนี้

3.1) แบบวัดความมีเหตุผล หมายถึง ความสามารถในการตัดสินใจที่จะกระทำหรือไม่กระทำของ ประชาชนชุมชนสุวรรณภูมิ โดยอาศัยการพิจารณา ไตร่ตรองให้รอบด้านเกี่ยวกับปรากฏการณ์ที่เกี่ยวข้องในแง่มุมต่างๆ โดยเฉพาะที่เกี่ยวกับความเชื่อว่าคุณค่าตนได้รับความจริงที่น่าเชื่อถือเกี่ยวกับสาเหตุต่างๆ และผลของสาเหตุเหล่านั้น เพื่อการตัดสินใจว่า การกระทำต่อไปของตนจะส่งผลกระทบต่อในด้านใดต่อใครบ้าง

3.2) แบบวัดการมีภูมิคุ้มกัน หมายถึง การที่ประชาชนชุมชนสุวรรณภูมิ มีการเตรียมตัวที่จะรับการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ทั้งที่เกิดขึ้นภายในและภายนอกที่จะเกิดขึ้นในอนาคต และเตรียมพร้อมที่จะรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงนั้น ในปัจจุบันซึ่งเป็นยุคโลกาภิวัตน์และกระแสของทุนนิยม บุคคลจึงควรมีภูมิคุ้มกันที่ดีเพื่อเตรียมตัวมิให้ตนเองตกเป็นเหยื่อของการถูกชักจูงและคล้อยตามให้บริโภคนิยมจนเกินตัว

3.3) แบบวัดการรับรู้คุณค่าชีวิต หมายถึง การที่ประชาชนชุมชนสุวรรณภูมิ มีการรับรู้ว่าคุณค่าอื่นหรือสิ่งแวดล้อมได้ทำหรือมอบประโยชน์แก่ตนเองอย่างไรบ้าง เมื่อได้รับสิ่งที่ดีเหล่านี้ จะรู้สึกถึงพระคุณหรือบุญคุณของบุคคลหรือสิ่งแวดล้อมเหล่านั้น โดยการตอบแทนพระคุณด้วยการทำความดี ช่วยเหลือสนับสนุน ตลอดจนจะไม่ทำร้าย ทำลาย เบียดเบียน หรือเอาเปรียบบุคคลหรือสิ่งที่ทำประโยชน์นั้น

4) แบบวัดกลุ่มตัวแปรพฤติกรรมพอเพียง ประกอบด้วย 4 ตัวแปร มีรายละเอียดของแบบวัด ดังนี้

4.1) แบบวัดพฤติกรรมพอประมาณ หมายถึง การที่ประชาชนชุมชนสุวรรณภูมิประเมินว่าตนเองมีการดำเนินชีวิตอยู่ในทางสายกลาง สามารถพึ่งพาตนเองได้โดยมีการกระทำที่ไม่มากและไม่น้อยเกินไปในมิติต่างๆ ของชีวิตประจำวัน เช่น การผลิต การบริโภค การใช้จ่าย การออม ฯลฯ รวมทั้งการพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

4.2) แบบวัดพฤติกรรมสุขภาพ หมายถึง การที่ประชาชนชุมชนสุวรรณภูมิมีการดูแลสุขภาพร่างกายของตนให้สมบูรณ์แข็งแรงด้วยการออกกำลังกาย รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ ตรวจสุขภาพเป็นประจำ รวมทั้งการป้องกันตนเองจากอุบัติเหตุต่างๆ

4.3) แบบวัดพฤติกรรมซื้อสัตย์ หมายถึง การที่ประชาชนชุมชนสุวรรณภูมิมีการประพฤติปฏิบัติอย่างเหมาะสมและตรงต่อความเป็นจริง ประพฤติปฏิบัติอย่างตรงไปตรงมาทั้งกาย วาจา ใจ ต่อตนเองและผู้อื่น

4.4) แบบวัดพฤติกรรมพลเมืองดี หมายถึง การที่ประชาชนชุมชนสุวรรณภูมิมีการควบคุมความประพฤติปฏิบัติให้ถูกต้องและเหมาะสมกับจรรยาบรรณ ขอบังคับ กฎหมาย และศีลธรรม

6.2 การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

1) ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วกำหนดประเด็นของข้อคำถาม จากนั้นก็ดำเนินการปรับปรุงและสร้างข้อคำถามตามตัวแปรที่ศึกษา

2) นำแบบวัดทั้งหมดที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้กับประชาชนชุมชนสุวรรณภูมิ ที่ไม่ไขว่คว้าตัวอย่าง จำนวน 80 คน แล้วคำนวณหาคุณภาพของเครื่องมือ ดังนี้

2.1) หาค่าความเชื่อถือได้ (Reliability) โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ Cronbach

2.2) หาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination Power) โดยการหาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนทั้งฉบับ (Item-total correlation)

รายละเอียดค่าความเชื่อถือได้ และค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดต่างๆ ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนข้อ ค่าความเชื่อถือได้ และค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดแต่ละประเภท

แบบวัด	จำนวนข้อ	ความเชื่อถือได้	อำนาจจำแนก
1. สุขภาพจิตดี	10	0.85	0.34-0.67
2. การมุ่งอนาคตควบคุมตน	8	0.78	0.29-0.62
3. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	13	0.87	0.40-0.77
4. ความเชื่ออำนาจในตน	14	0.85	0.20-0.63
5. การเห็นแบบอย่างจากคนรอบข้าง	8	0.72	0.29-0.49
6. การรับรู้ทัศนคติทางสังคม	8	0.82	0.22-0.59
7. การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง	10	0.78	0.34-0.56

ตารางที่ 1 (ต่อ)

แบบวัด	จำนวนข้อ	ความเชื่อถือได้	อำนาจจำแนก
8. ความมีเหตุมีผล	8	0.76	0.28-0.63
9. การมีภูมิคุ้มกันตน	10	0.84	0.46-0.65
10. การรับรู้คุณค่าความดี	10	0.85	0.27-0.74
11. พฤติกรรมพอประมาณ	10	0.89	0.27-0.79
12. พฤติกรรมสุขภาพ	12	0.91	0.25-0.73
13. พฤติกรรมซื้อสัตย์	5	0.74	0.31-0.57
14. พฤติกรรมพลเมืองดี	5	0.85	0.20-0.49

7. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างประชาชนชุมชนสุวรรณภูมิ ในปี พ.ศ. 2554 จำนวน 1,200 คน ระหว่างเดือน มกราคม-พฤษภาคม พ.ศ. 2554

8. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสถิติสำเร็จรูป โดยมีประเด็นการวิเคราะห์ ดังนี้

1) การวิเคราะห์ส่วนนี้เป็นการแสวงหาตัวทำนายจิตพอเพียง 3 ด้าน (ความมีเหตุมีผล การมีภูมิคุ้มกัน และการรับรู้คุณค่าความดี) และพฤติกรรมพอเพียง 4 ด้าน (พฤติกรรมพอประมาณ พฤติกรรมสุขภาพ พฤติกรรมซื้อสัตย์ และพฤติกรรมพลเมืองดี) โดยใช้ตัวทำนายทั้งสิ้น 3 ชุด ชุดที่ 1 คือ กลุ่มตัวแปรลักษณะสถานการณ์ ชุดที่ 2 คือ กลุ่มตัวแปรจิตลักษณะ และชุดที่ 3 มี 7 ตัวทำนาย โดยเป็นการรวมชุดที่ 1 เข้ากับชุดที่ 2 จุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบปริมาณการทำนายชุดที่ 3 ว่าจะทำนายได้มากกว่าชุดที่ 1 หรือชุดที่ 2 ตามลำดับเพียงใด โดยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณเป็นขั้นและรวมชุด (Stepwise and Total Multiple Regression Analysis) ของตัวทำนายที่ละชุดต่อตัวถูกทำนายที่ละตัว

2) การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) แบบ Hierarchical เพื่อทำนายพฤติกรรมพอเพียง 4 ด้าน คือ พฤติกรรมพอประมาณ พฤติกรรมสุขภาพ พฤติกรรมซื้อสัตย์ และพฤติกรรมพลเมืองดี ซึ่งจะมิตัวทำนายที่เข้าตามลำดับ 3 ขั้น คือ ขั้นที่ 1 ประกอบด้วยกลุ่มตัวแปรลักษณะสถานการณ์ ขั้นที่ 2 ประกอบด้วยตัวทำนายในกลุ่มตัวแปรจิตลักษณะ และขั้นที่ 3 ประกอบด้วยกลุ่มตัวแปรจิตพอเพียง โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบปริมาณการทำนายในขั้นที่ 3 ว่าจะทำนายได้เพิ่มขึ้นจากขั้นที่ 2 มากน้อยเพียงใด

9. ผลการวิจัย

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบเปอร์เซ็นต์ทำนายและตัวทำนายที่สำคัญ 3 ชุด ของตัวถูกทำนาย คือ พฤติกรรมพอเพียง ในกลุ่มรวม

พฤติกรรมพอเพียง	ชุดที่ 1 (1, 2, 3)			ชุดที่ 2 (4, 5, 6, 7)			ชุดที่ 3 (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7)		
	%ทำนาย	ตัวทำนาย	ค่าเบต้า	%ทำนาย	ตัวทำนาย	ค่าเบต้า	%ทำนาย	ตัวทำนาย	ค่าเบต้า
พอประมาณ	13.8	1,2	.25, .16	40.4	7,5,6,4	.46, .33, -.31, .11	41.7	7,5,6,1,2,4	.42, .31, -.35, .11, .08, .06
สุขภาพ	39.6	3,2,1	.44, .22, .08	29.1	6,7,4	.35, .22, .09	43.3	3,6,2,7	.38, .18, .15, .11
ซื่อสัตย์	2.9	2	.17	15.2	7,5,6,4	.25, .16, -.19, .16	15.8	7,5,6,4,1,2	.42, .31, -.35, .11, .08, .06
พลเมืองดี	17.2	3,2	.27, .21	13.2	6,7,5	.34, .14, -.07	20.3	3,6,2,5	.22, .21, .17, -.10

ชุดที่ 1 ลักษณะสถานการณ์ 1 คือ การเห็นแบบอย่างจากคนรอบข้าง 2 คือ การรับรู้ปทัสถานทางสังคมมาก 3 คือ การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง

ชุดที่ 2 จิตลักษณะ 4 คือ สุขภาพจิตดี 5 คือ การมุ่งอนาคตควบคุมตน 6 คือ แรงจูงใจไม่ล้มฤทธิ์ 7 คือ ความเชื่ออำนาจในตน

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบเปอร์เซ็นต์ทำนายและตัวทำนายที่สำคัญ 3 ชุด ของตัวถูกทำนาย คือ จิตพอเพียง ในกลุ่มรวม

จิตพอเพียง	ชุดที่ 1 (1, 2, 3)			ชุดที่ 2 (4, 5, 6, 7)			ชุดที่ 3 (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7)		
	%ทำนาย	ตัวทำนาย	ค่าเบต้า	%ทำนาย	ตัวทำนาย	ค่าเบต้า	%ทำนาย	ตัวทำนาย	ค่าเบต้า
ความมีเหตุผล	10.1	1,3,2	.14, .13, .12	19.4	5,7,4	.25, .16, .14	20.4	5,7,4,3,6	.25, .15, .13, .11, -.08
การมีภูมิคุ้มกันตน	10.8	1,3,2	.20, .10, .10	30.4	4,5,7	.33, .19, .15	30.4	4,5,7	.33, .19, .15
การรับรู้คุณค่าความดี	12.5	3,2,1	.21, .12, .10	33.4	5,4,7	.27, .24, .21	35.1	5,4,7,3,1,6	.29, .25, .22, .14, -.10, -.08

ชุดที่ 1 ลักษณะสถานการณ์ 1 คือ การเห็นแบบอย่างจากคนรอบข้าง 2 คือ การรับรู้ปทัสถานทางสังคมมาก 3 คือ การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง

ชุดที่ 2 จิตลักษณะ 4 คือ สุขภาพจิตดี 5 คือ การมุ่งอนาคตควบคุมตน 6 คือ แรงจูงใจไม่ล้มฤทธิ์ 7 คือ ความเชื่ออำนาจในตน

ตารางที่ 4 เปรียบเทียบเปอร์เซ็นต์ทำนายและตัวทำนายที่สำคัญ 3 ชุด ของตัวถูกทำนาย คือ พฤติกรรมพอเพียง ในกลุ่มรวม

พฤติกรรมพอเพียง	ชุดที่ 1 (1, 2, 3)			ชุดที่ 2 (4, 5, 6, 7)			ชุดที่ 3 (8, 9, 10)		
	%R ² รวม	ลำดับตัวทำนาย	ค่าเบต้า	%R ² เปลี่ยนแปลง	%R ² รวม	ลำดับตัวทำนาย	ค่าเบต้า	%R ² เปลี่ยนแปลง	%R ² รวม
พอประมาณ	13.8	1,2	.25, .16	27.9*	41.7	7,5,6,4	.42, .31, -.34, .08	3.7	45.4
สุขภาพ	39.6	3,2,1	.44, .22, .08	3.7	43.3	6,7	.16, .09	2.4	45.7
ซื่อสัตย์	2.9	2	.17	13.0*	15.9	7,4,5,6	.25, .17, .17, -.17	5.9	21.8
พลเมืองดี	17.2	3,2	.27, .21	3.1	20.3	6,5	.21, -.10	0.8	21.1

* เกณฑ์ความแตกต่างมากกว่า 7% (Cohen, 1977 : 413-414)

ชุดที่ 1 ลักษณะสถานการณ์ 1 คือ การเห็นแบบอย่างจากคนรอบข้าง 2 คือ การรับรู้ปทัสถานทางสังคมมาก 3 คือ การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง

ชุดที่ 2 จิตลักษณะ 4 คือ สุขภาพจิตดี 5 คือ การมุ่งอนาคตควบคุมตน 6 คือ แรงจูงใจไม่ล้มฤทธิ์ 7 คือ ความเชื่ออำนาจในตน

ชุดที่ 3 จิตพอเพียง 8 คือ ความมีเหตุผล 9 คือ การมีภูมิคุ้มกันตน 10 คือ การรับรู้คุณค่าความดี

1) ตัวแปรลักษณะสถานการณ์ และตัวแปรจิตลักษณะ สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมพอประมาณ พฤติกรรมสุขภาพ พฤติกรรมซื่อสัตย์ และพฤติกรรมพลเมืองดี ในกลุ่มรวมได้ 41.7%, 43.3%, 15.8% และ 20.3% ตามลำดับ นอกจากนี้ยังร่วมกันทำนายความมีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกันตน และการรับรู้คุณค่าความดี ในกลุ่มรวมได้ 20.4%, 30.4% และ 35.1% ตามลำดับ

2) ตัวแปรจิตพอเพียงสามารถทำนายพฤติกรรมพอประมาณ พฤติกรรมสุขภาพ พฤติกรรมซื่อสัตย์ และพฤติกรรมพลเมืองดี เพิ่มขึ้นจากตัวแปรลักษณะสถานการณ์ และตัวแปรจิตลักษณะ โดยทำนายในกลุ่มรวมเพิ่มขึ้น 3.7%, 2.4%, 5.9% และ 0.8% ตามลำดับ

10. อภิปรายผล

จากผลการวิจัยดังกล่าว มีข้อค้นพบหลายประการที่เกี่ยวข้องกับจิตและพฤติกรรมพอเพียงของประชาชนชุมชนสุวรรณภูมิ โดยผู้วิจัยจะอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

1) ตัวแปรลักษณะสถานการณ์ และตัวแปรจิตลักษณะ สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมพอประมาณ พฤติกรรมสุขภาพ พฤติกรรมซื่อสัตย์ และพฤติกรรมพลเมืองดี ในกลุ่มรวมได้ 41.7%, 43.3%, 15.8% และ 20.3% ตามลำดับ ทั้งนี้ เพราะจากการวิเคราะห์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโดยใช้รูปแบบทฤษฎีปฏิสัมพันธ์นิยม โดยการศึกษากระบวนการทางจิตลักษณะ สถานการณ์ พฤติกรรม และผลที่เกิดขึ้นกับบุคคลที่ปฏิบัติตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแล้ว ทำให้ได้ระบบที่ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 จิตลักษณะของบุคคล ซึ่งส่วนนี้เรียกว่า “ดัชนีแกน” หรือ Core indicators ส่วนที่ 2

สาเหตุของดัชนีแกน ซึ่งเรียกว่า “ดัชนีเหตุ” หรือ Causal indicators มี 2 กลุ่ม คือ กลุ่มจิตลักษณะพื้นฐาน และกลุ่มสถานการณ์ และส่วนที่ 3 ผลของดัชนีแกน ซึ่งเรียกว่า “ดัชนีผล” หรือ Consequential indicators ซึ่งมี 2 กลุ่ม คือ กลุ่มพฤติกรรม และกลุ่มผลผลิตอันแยกเป็นด้านสภาวะภายนอกและด้านจิต คือสภาวะภายในของบุคคล โดยกลุ่มดัชนีเหตุของกลุ่มดัชนีแกน ซึ่งประกอบด้วยกลุ่มสาเหตุ 2 ด้าน คือ ด้านสถานการณ์ภายนอกตัวบุคคล เช่น ครอบครัว โรงเรียน หน่วยงาน สื่อ เป็นต้น และด้านจิตลักษณะพื้นฐานของบุคคล เช่น ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน ความสามารถทางการรู้การคิด (สติปัญญา) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ สุขภาพจิต เป็นต้น [5] ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ พิมพิภา จันไทย [6] การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่าโมเดลตัวบ่งชี้คุณภาพชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของครู ประกอบด้วย ด้านสภาวะทางจิต ด้านสื่อและเทคโนโลยี ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านสภาวะทางสังคม ด้านสภาวะสุขภาพ และสภาวะทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ ตัวแปรลักษณะสถานการณ์ และตัวแปรจิตลักษณะ ยังสามารถร่วมกันทำนายความมีเหตุมีผล การมีภูมิคุ้มกันตน และการรับรู้คุณค่าความดี ในกลุ่มรวมได้ 20.4%, 30.4% และ 35.1% ตามลำดับ ทั้งนี้เพราะเกิดการปฏิสัมพันธ์ระหว่างสาเหตุทางจิตลักษณะกับสาเหตุทางด้านสถานการณ์ ซึ่งนับเป็นสาเหตุที่สำคัญประการหนึ่งของพฤติกรรมมนุษย์ตามรูปแบบทฤษฎีปฏิสัมพันธ์นิยม โดยนอกจากนี้ยังมีการวิจัยที่พบว่าปัจจัยด้านสถานการณ์กับปัจจัยด้านจิตลักษณะสามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมต่างๆ อีก สอดคล้องกับการวิจัยของ สรชัย ขาสุรีย์ [7] ที่พบว่า ปัจจัยด้านสถานการณ์ และปัจจัยด้านจิตลักษณะ สามารถร่วมกันทำนายความมีเหตุมีผล การมีภูมิคุ้มกันตน และการรับรู้คุณค่าความดี ในกลุ่มรวมได้ 14.0%, 34.6% และ 33.8% ตามลำดับ โดยทำนายความมีเหตุมีผลได้สูงสุด 21.3% ในกลุ่มอาชีพเกษตรกรรม ทำนายการมีภูมิคุ้มกันตนได้สูงสุด 40.7% ในกลุ่มรายได้ครอบครัวมาก และทำนายการรับรู้คุณค่าความดีได้สูงสุด 45.6% ในกลุ่มไม่เคยฝึกรบ โดยมีส่วนทำนายที่สำคัญ คือ ความเชื่ออำนาจในตน การมุ่งอนาคตควบคุมตน สุขภาพจิตที่ดี แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และการเห็นแบบอย่างจากคนรอบข้าง ตามลำดับ และการวิจัยของ จิตติพร ไวรจันวิทยาการ [8] ที่ศึกษาปัจจัยเชิงเหตุและผลของพฤติกรรมตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนที่ประยุกต์หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ก็พบว่า จิตลักษณะ สถานการณ์ และจิตลักษณะตามสถานการณ์ สามารถร่วมกันทำนาย พฤติกรรม

ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียน ซึ่งประกอบด้วย พฤติกรรมการออม พฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสม และพฤติกรรมสนับสนุนให้ผู้อื่นปฏิบัติตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ในกลุ่มรวมได้ 33.4%, 43.6% และ 33.9% ตามลำดับ

2) ตัวแปรจิตพอเพียงสามารถทำนายพฤติกรรมพอประมาณ พฤติกรรมสุขภาพ พฤติกรรมซื่อสัตย์ และพฤติกรรมพลเมืองดี โดยทำนายเพิ่มขึ้นจากตัวแปรลักษณะสถานการณ์ และตัวแปรจิตลักษณะ ซึ่งทำนายในกลุ่มรวมได้เพิ่มขึ้น 3.7%, 2.4%, 5.9% และ 0.8% ตามลำดับ โดยมีตัวทำนายที่สำคัญคือ ความมีเหตุมีผล และการรับรู้คุณค่าความดี ทั้งนี้เพราะจิตพอเพียงในที่นี้ประกอบด้วย ความมีเหตุมีผล การมีภูมิคุ้มกัน และการรับรู้คุณค่าความดี ซึ่งตามผลการวิเคราะห์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโดยใช้รูปแบบทฤษฎีปฏิสัมพันธ์นิยม พบว่า จิตพอเพียงเป็นดัชนีแกนที่มีสาเหตุมาจากจิตลักษณะพื้นฐานและสถานการณ์ หรืออาจเรียกอีกอย่างว่าจิตลักษณะตามสถานการณ์ ส่วนพฤติกรรมเป็นผลทางตรงของดัชนีแกนดังกล่าว [5] สอดคล้องกับการวิจัยของ ไพฑูรย์-พิมดี [9] ที่พบว่า ปัจจัยด้านจิตลักษณะตามสถานการณ์สามารถทำนายพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชน และพฤติกรรมรักษาระเบียบ ได้เพิ่มขึ้นจากปัจจัยด้านจิตลักษณะและปัจจัยด้านสถานการณ์ ในกลุ่มรวมได้ 4.2% และ 1.5% ตามลำดับ โดยทำนายพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชน เพิ่มขึ้นได้สูงสุด 6.5% ในกลุ่มสมาชิก อบต.ที่มีอายุมาก และทำนายพฤติกรรมรักษาระเบียบ เพิ่มขึ้นได้สูงสุด 4.9% ในกลุ่มสมาชิก อบต.ที่ไม่ชอบเที่ยวป่า โดยมีตัวทำนายที่สำคัญคือ ทศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชน และความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชน ตามลำดับ และการวิจัยของไพฑูรย์ พิมดี [10] ก็พบว่า ปัจจัยด้านจิตลักษณะตามสถานการณ์ สามารถทำนายพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยว และพฤติกรรมรักษาระเบียบ ของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลได้เพิ่มขึ้นจากปัจจัยด้านจิตลักษณะ และปัจจัยด้านสถานการณ์ ในกลุ่มรวมได้ 1.5% และ 2.2% ตามลำดับ โดยทำนายพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยว ได้สูงสุด 9.3% ในกลุ่มสมาชิก อบต.ที่มีการท่องเที่ยวบ่อย และพฤติกรรมรักษาระเบียบ ได้สูงสุด 4.3% ในกลุ่มสมาชิก อบต.ที่มีอายุน้อย โดยมีตัวทำนายที่สำคัญ คือ ทศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศตามลำดับ

8. ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีประเด็นที่จะให้ข้อเสนอแนะจากการวิจัย ดังนี้

8.1 ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

เพื่อเป็นการยกระดับพฤติกรรมพอเพียงของประชาชน ชุมชนสุวรรณภูมิให้สูงขึ้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมและพัฒนาความเชื่อในอำนาจตน การมุ่งอนาคตควบคุมตน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และการเห็นแบบอย่างจากคนรอบข้าง ให้กับประชาชนชุมชนสุวรรณภูมิ เนื่องจากเป็นตัวทำนายที่มีความสำคัญกับพฤติกรรมพอเพียงของประชาชนเป็นลำดับแรกๆ

8.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

ควรสร้างชุดฝึกอบรมทางจิตลักษณะ และลักษณะ สถานการณ์ เพื่อพัฒนาจิตและพฤติกรรมพอเพียง สำหรับกลุ่มเป้าหมายที่แตกต่างกัน แล้วทำการวิจัยเชิงทดลองเพื่อ ประเมินผลชุดฝึกอบรมเหล่านั้น หรือควรรศึกษารูปแบบ ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสาเหตุกับตัวแปรผลพฤติกรรม พอเพียงในรูปแบบความสัมพันธ์แบบอื่นๆ และ/หรือโดยวิธีการ วิเคราะห์ข้อมูลอื่นๆ เช่น Causal Relationship Models, Hierarchical Linear Model ฯลฯ เพื่อทำความเข้าใจ ปรากฏการณ์นี้ในหลายๆแง่มุม

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจากสำนักบริหาร โครงการวิจัยในอุดมศึกษาและพัฒนามหาวิทยาลัยวิจัย แห่งชาติ สำนักคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) โดย ผู้วิจัยขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย นอกจากนี้ยัง ขอขอบพระคุณหน่วยงานต่างๆ ที่มีส่วนสนับสนุนการทำวิจัย เรื่องนี้ ซึ่งประกอบด้วยสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณ ทหารลาดกระบัง และคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ที่ได้เสนอ โครงการวิจัยนี้ต่อ สกอ. รวมทั้งให้โอกาสผู้วิจัยได้ทำวิจัย เรื่องนี้ และขอขอบพระคุณประชาชนชุมชนสุวรรณภูมิที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี

เอกสารอ้างอิง

- [1] สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ. 2552. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ ฉบับที่ 10 พ.ศ. 2550-2554. : [Online] Available : <http://www.nesdb.go.th/>
- [2] ดวงเดือน พันธมนาวิน. 2551. แผนงานวิจัยเพื่อสร้าง และใช้พหุทัศน์ทางจิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียง : ขั้นตอนหนึ่ง สาขาจิตพฤติกรรมศาสตร์ เพื่อการสร้างดัชนีทางจิต. เอกสารประกอบการ สัมมนา เรื่อง “วช. กับการวิจัยเพื่อพัฒนาเครื่องมือวัด ทางจิตแบบพหุมิติและพระดับในบริบทของปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง” ภารกิจโครงการและประสาน งานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) วันที่ 11 สิงหาคม 2551 ณ โรงแรมมิราเคิล แกรนด์ คอนเวนชัน กรุงเทพฯ
- [3] ภัคพงศ์ ปวงสุข รัชดากร พลภักดี และอรุณรศมี แสงศิลา. 2553. “ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักเศรษฐกิจ พอเพียงของประชาชน จังหวัดอำนาจเจริญ. วารสารครุศาสตร์อุตสาหกรรม. 9(2) : 31-40.
- [4] สมพร เทพสิทธิ. 2548. เศรษฐกิจพอเพียงตาม แนวพระราชดำริ. กรุงเทพฯ : ธรรมสาร.
- [5] ดวงเดือน พันธมนาวิน และดวงเดือน พันธมนาวิน. 2550. “หลักเศรษฐกิจพอเพียงในระดับบุคคล : ทฤษฎี และผลการวิจัย เพื่อสร้างดัชนีในแนวจิต พฤติกรรมศาสตร์.” วารสารพัฒนบริหารศาสตร์. 47 (1/2550) : 27-80.
- [6] พิมพ์กา จันทไทย. 2550. การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพ ชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัย การศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- [7] สุรัชย์ ชาญสุริย์. 2552. ปัจจัยทางจิตสังคมที่ เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการปฏิบัติตามแนวคิด เศรษฐกิจพอเพียงของนายกองค์การบริหารส่วน ตำบล. รายงานการวิจัย คณะครุศาสตร์ อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

- [8] จิตติพร ไวโรจน์วิทยาการ. 2551. **ปัจจัยเชิงเหตุและผลของพฤติกรรมตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนที่ประยุกต์หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง.**
ภาคนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)
คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- [9] ไพฑูรย์ พิมพ์ดี. 2551. **ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชนของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล.** รายงาน
การวิจัย คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบัน
เทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- [10] ไพฑูรย์ พิมพ์ดี. 2551. **ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล.**
รายงานการวิจัย คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร
ลาดกระบัง.